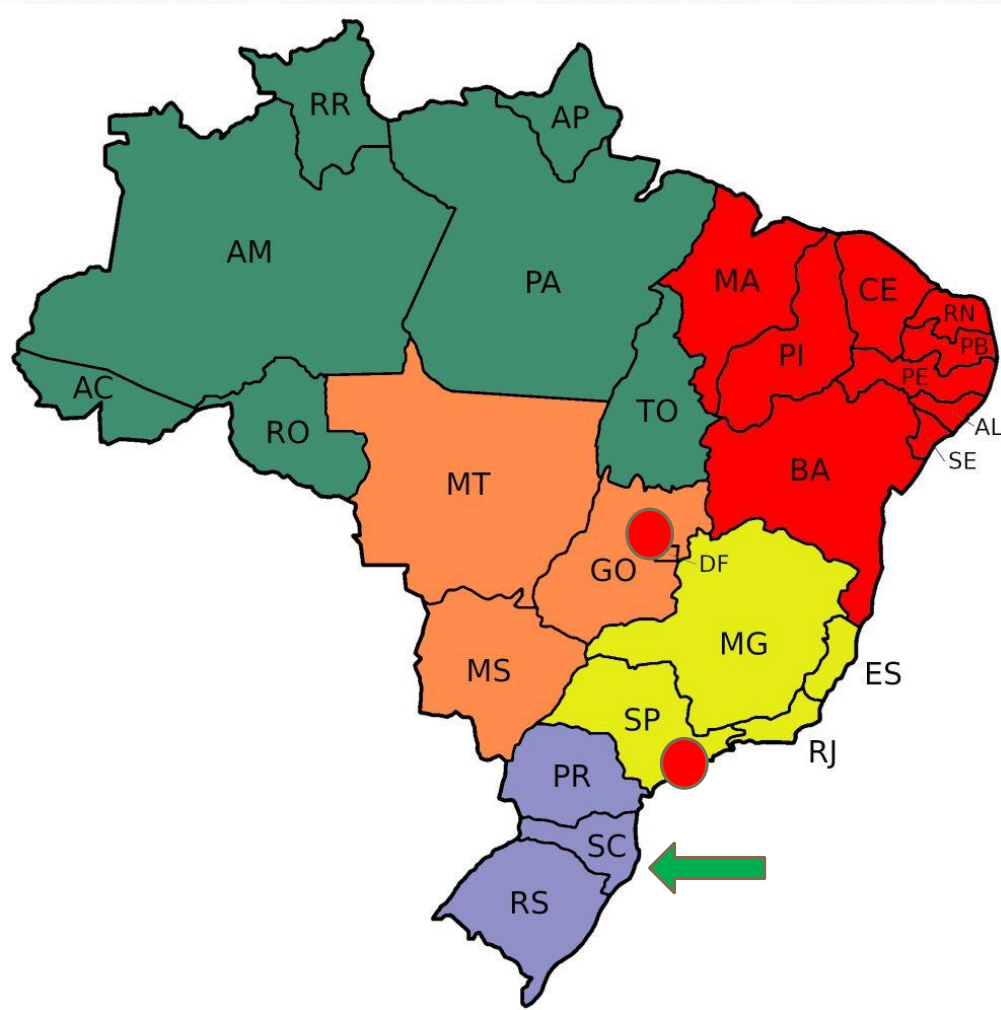

Tempus Közalapítvány
*Regionális gondolkodás a partnerségek építésében és a
hallgatótoborzásban*

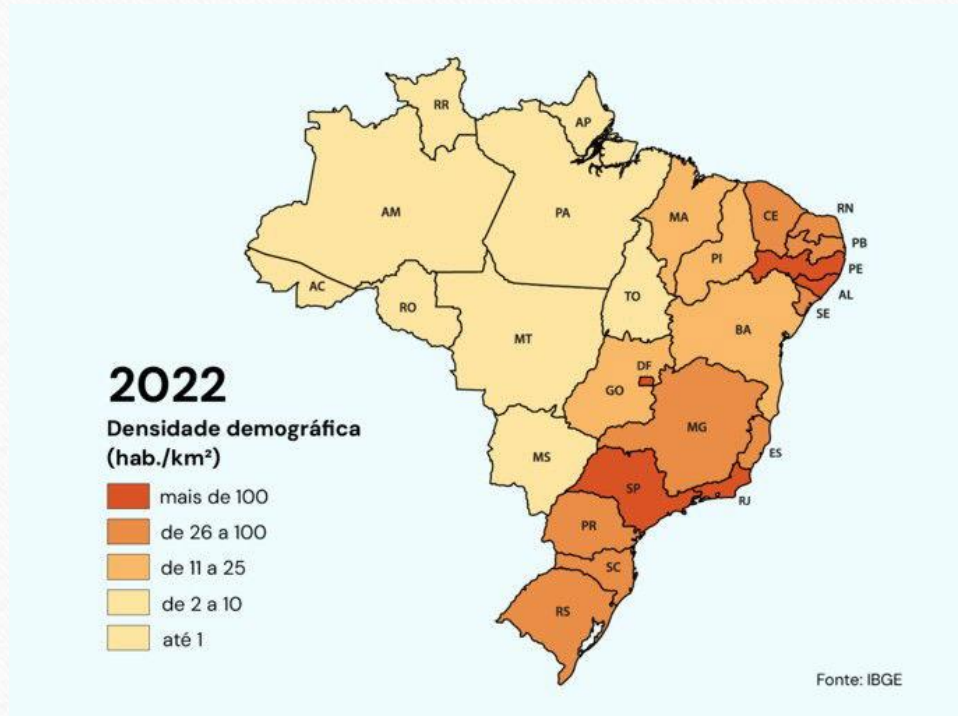
Brazília

Dobos Eszter Klára
Oktatási és kulturális diplomata
Magyarország Főkonzulátusa, São Paulo
2025. szeptember 2.

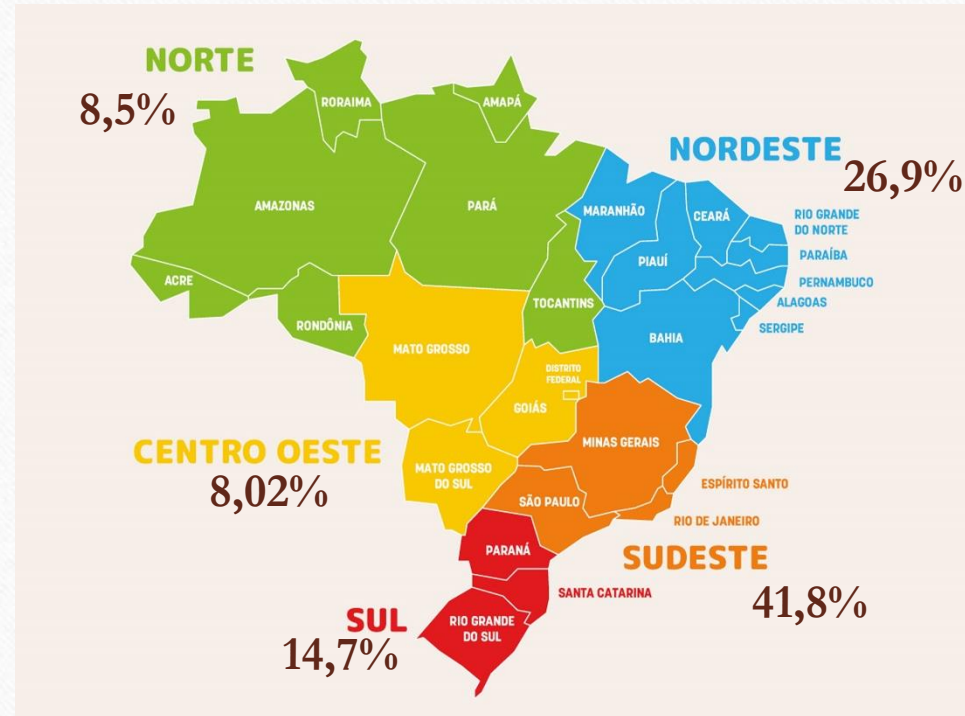
Brazíliaról röviden

- Lakosság: 212,6 millió (2022)
- 5 régió, 26 állam + a főváros
- Santa Catarina ~ Magyarország
- Hivatalos nyelv: portugál
- Két magyar külképviselet
- Magyar leszármazottak: ~ 80-100 ezer
- „Fiatal ország” – 60% a 30 év alatti korosztály

- Népsűrűség

- A lakosság megoszlása az öt fő régióban

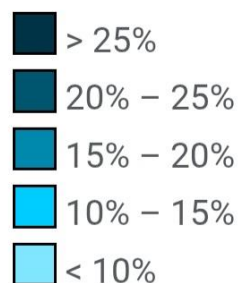
- Felsőfokú végzettséggel a lakosság 20,5%-a rendelkezik
- 1990: 5,7%,
- 2000: 6,7%,
- 2010: 6,8%,
- 2020: 18%

- A legelső felsőoktatási intézmény alapítása: 1808
(Escola de Cirurgia da Bahia)
- A legelső egyetem alapítása: 1909
(Escola Universitária Livre de Manaus)

Percentual da população com ensino superior completo, em 2022 por estados do Brasil, de acordo com a PNAD-C/A do IBGE^[3].

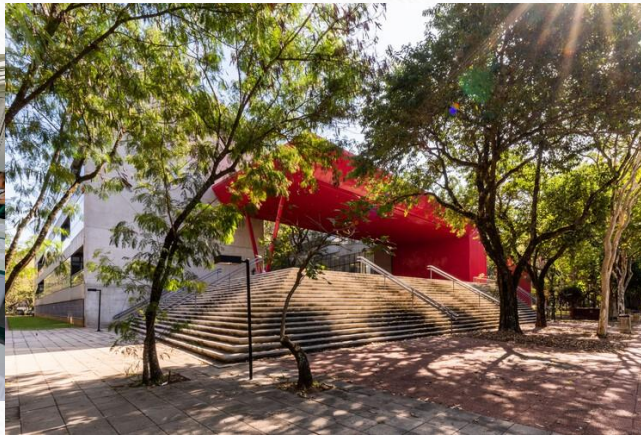

- Befejezett felsőfokú végzettséggel rendelkezők megoszlása (IBGE, 2022)
- A lakosság idegennyelv-tudása hasonlóan erős regionális eltéréseket mutat
- A British Council felmérése szerint 5% beszél középszinten angolul, és 1% beszél folyékonyan (2023)

A brazil felsőoktatási rendszer

A brazil oktatási rendszer három szinten szerveződik:

- szövetségi (=országos) (felsőoktatás, az államival együttműködésben)
- állami (felső- és középszintű)
- önkormányzati szinten (általános iskolák)

- **A felsőoktatásban állami és magánfinanszírozású intézmények vesznek részt**
- Mindkét típus az Oktatási Minisztérium felügyelete alá tartozik
- **Mindkettő lehet szövetségi vagy állami szintű**
- Az állami egyetemeken nincs tandíjfizetési kötelezettség, azonban az infrastruktúra sok szempontból elmarad a magánintézmények mögött (tárgyi felszereltség, oktatás minősége, sztrájkok, elmaradó órák)
- A minőségi oktatást nyújtó magánegyetemek tandíjai sokak számára megfizethetetlenek
- „Nevesincs” egyetemek
- **Az online oktatás ugásszerű növekedése** már 2020 előtt bekövetkezett, majd 2 év alatt megduplázódott

- **A brazil felsőoktatási rendszer felépítése**

- Alapképzés (graduação/bacharelado): 3-6 év

- Továbbképzés (pós-graduação):

Szakirányú továbbképzés (especialização): minimum 360 óra, oklevelet kap

MBA

Mesterképzés (mestrado): 1-2 év

Doktori programok (doutorado): 2-4 év

A tanév beosztásában a brazil intézményeknek van bizonyos mértékű rugalmassága (államonként eltérő hivatalos ünnepnapok)

Általánosságban:

- 1. félév: február elejétől június végéig
- *Téli szünet*
- 2. félév: augusztus elejétől december közepéig
- *Nyári szünet*
- „az év a karnevál után kezdődik”

Lehetőségek Brazíliában

- Hallgatói mobilitást segítő irodák: az egyetemek nemzetközi irodái nyújtanak alapvető segítséget

- Ügynökök, középiskolai karriertanácsadók

- Internet, blogok, influenszerek
- Felsőoktatási vásárok, középiskolai nemzetközi továbbtanulást népszerűsítő rendezvények

- FEA-USP, International Education Summit, Colégio Miguel de Cervantes,

- Magyar Ház

- EURAXESS LAC: kutatói mobilitás <https://euraxess.ec.europa.eu/worldwide/lac>

- Sok hallgató, oktató, kutató keres rövidtávú posztgraduális lehetőségeket

- Lezárult ösztöndíjlehetőség: Tudomány Határok Nélkül (Ciência Sem Fronteiras)
Brazil állami ösztöndíjprogram, 2011-2017
Minden képzési szinten, összesen 100.000 diák tanulhatott külföldön,
Magyarországon kb. 2200
- Államközi megállapodások révén jelenleg működő ösztöndíjprogramok:
Stipendium Hungaricum (mester, doktori – 3-10 hónap + Sport SH)
 250 fő/év
Diaszpóra Felsőoktatási ösztöndíjprogram
- Egyetemenközi megállapodások

- **Egyéb tanulmányi lehetőségek Magyarországon**

SEGIB (Secretaria Geral Iberoamericana):

14 résztvevő ország: Argentína, Bolívia, Brazília, Chile, Kolumbia, Costa Rica, Kuba, Ecuador, El Salvador, Mexikó, Panama, Peru, Uruguay, Venezuela

Balassi Nyári Egyetem

Rákóczi Szövetség Diaszpóra Program

TKA nyári egyetemek: Debrecen, Eger, Pécs, Nyíregyháza, Szeged, Sáropatak

Külgazdasági és Külügyminisztérium:

Balassi hungarológiai képzés, Magyarságismereti képzés, Műfordítói ösztöndíjpályázatok,

Módszertani Konferencia – Márton Áron-Ösztöndíj

Brazíliaba irányuló mobilitás állami ösztöndíj révén:

- PEC-G „Programa de Estudante-Convênio de Graduação”

<https://portal.mec.gov.br/component/content/article?id=62841>

- PEC „Programa de Estudante-Convênio”

<https://www.gov.br/mec/pt-br/pec>

Nehézségek: anyagi támogatás teljes hiánya, nyelvvizsgával igazolt portugál nyelvtudás elvárt (Celpe-Bras), a fogadó országba történő visszatérés kötelező

Brazíliaba irányuló mobilitás ösztöndíjjal:

- GCUB International Mobility Program (Cooperation Group of Brazilian Universities)

<https://www.gcub.org.br/bsp/about-the-program-sobre-el-programa/>

Mester és doktori szint

Előnye: havi ösztöndíjat is biztosít a tandíjmentesség mellett

Magyarország vonzereje

- Nagy hagyományú intézmények
- „Ár-érték arány”, életstílus
- Biztonság Európa szívében
- Kulturális gazdagság
- www.studyinhungary.hu
- Felsőoktatási vásárok Brazília-szerte:
fontos a személyes jelenlét

Kihívások

- A „fizetős” diákok számára rendkívül vonzó az Egyesült Államok
- Költségek minél teljesebb körű térítése döntő a választásban
- Nyelvtudás általános szintje, „önállótlanág”
- Részképzés lehetősége – népszerű
- Ösztöndíjas képzés után fizetősre „visszatérni” ?
- Több európai ország rendelkezik Brazíliában „toborzó irodával”, pl. Németország (DAAD), Franciaország (Campus France Brasil), valamint kulturális intézmény-hálózattal
- A felsőoktatási mobilitás terén jelentős az aszimmetria: míg tavaly 20.082 brazil hallgató tanult külföldön, addig brazil intézmények csak 3.786 külföldi diákot fogadtak

A KFI környezet és a tudományos-innovációs együttműködés lehetőségei

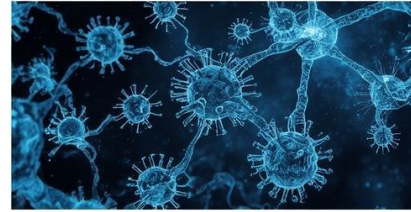
Morován Júlia

tudományért és technológiáért felelős szakdiplomata

julia.morovan@mfa.gov.hu | +36 70 932 4205

BRAZÍLIA A SZÁMOK TÜKRÉBEN

- Globális Innovációs Index 50. pozícióját foglalja el
- Latin-Amerika és a Karib-térség húsz gazdasága között az 1. helyen szerepel
- GDP arányos KFI ráfordítása kb. 1,2 %
- Kutatók száma kb. 43 ezer
- A brazil szerzős cikkek száma kb. 95 ezer (Scopus)
- Az Országos Iparjogvédelmi Intézethez kb. 28 ezer szabadalmi kérelmet nyújtottak be
- 100 technológiai park, több mint 400 inkubátor és akcelerátor, valamint kb. 19.000 startup

TUDOMÁNYOS, TECHNOLÓGIAI ÉS INNOVÁCIÓS FÓKUSZ

KÖRNYEZET

- agrárkutatás
- élelmiszer-ellátás és biztonság
- klímaváltozás
- a természeti katasztrófák hatásának csökkentése
- fenntartható energia
- tengeri kutatás

IPAR ÉS DIGITALIZÁCIÓ

- fenntartható urbanizáció
- digitális gazdaság
- nanotechnológia
- fotonika
- korszerű anyagok

TÁRSADALOM

- a nemek közötti egyenlőtlenség és az öregedés
- információs társadalom

EU-BRAZÍLIA FÓKUSZTERÜLETEK

- egészség
- közlekedés és repülés
- nanotechnológia
- fenntartható urbanizáció
- megújuló energia
- info- és kommunikációtechnológia

A TUDOMÁNYOS KAPCSOLATOK TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGE KIEMELT KUTATÁSI TERÜLETEK

- energiahatékonyság, energiatárolás, megújuló energia, bioüzemanyagok, atomenergetika
- gyógyszerészet, diagnosztikai eszközök, vakcinagyártás, biotechnológia és biobiztonság
- vízipari technológiák, vízgazdálkodás, szennyvízelvezetés és tisztítás
- mezőgazdaság, biostimulánsok, genetikai fejlesztések, agribusiness, körforgásos gazdaság, hulladékkezelés
- űrkutatás, űripar, repülőgépipar, nanoműholdak, földmegfigyelés, korszerű anyagok, nanotechnológia
- AI, kiberbiztonság, intelligens és fenntartható városok

HORIZON EUROPE PROGRAM

Mind a brazil egyéni kutatók, mind a szervezetek jogosultak (szinte) az összes Horizont Europe pályázathoz csatlakozni.

- Egyéni kutatók a **Marie Skłodowska-Curie Akciókban** és az **Európai Kutatási Tanács pályázataiban** automatikusan jogosultak támogatásra
- Kutatócsoportok felhasználóként vagy szolgáltatóként a „**Kutatási Infrastruktúrák**” alprogramban pályázhatnak.

Konkrét felhívások:

- **CONFAP - ERC IA** (brazil aktív kutatók ideiglenesen csatlakozhatnak egy ERC-támogatásban részesülő kutató által vezetett csapathoz:
https://bit.ly/ERCshortstays_BR)
- **Marie Skłodowska-Curie Akciók**

Négy európai partnerség, amelyben Brazília részt vesz:

- **Water4All**
- **Biodiversa+**
- **Sustainable Blue Economy Partnership**
- **Eureka – Globalstars**

Köszönjük a figyelmet!

edobos@mfa.gov.hu

julia.morovan@mfa.gov.hu

+36 70 932 4205